

v evropské politice (25.6. – 1. 7. 2018)

Událost týdne:

28. června byl zahájen dvoudenní summit EU v Bruselu. První den summitu byl zasvěcen zejména otázce migrace. Itálie však nejprve zablokovala schválení domluvených závěrů ohledně obrany, bezpečnosti či digitalizace evropského hospodářství. Italský premiér Giuseppe Conte apeloval na EU, aby Itálii poskytla konkrétní pomoc a aby členské státy začaly sdílet odpovědnost za migranty zachráněné ve Středozemním moři. V noci na 29. června byla unijní dohoda ohledně migrace uzavřena. Předseda Evropské rady Donald Tusk uvedl, že dohoda obsahuje tři zásadní body, a to vyloďovací střediska mimo Evropu, specializovaný finanční nástroj na migrační problematiku a posílení unijní podpory libyjské pobřežní stráže. Na základě francouzsko-italského návrhu by mohla vzniknout ve vybraných státech s jejich souhlasem „kontrolovaná centra“, kde by se rozhodovalo o nárocích na azyl. EU zároveň uvolní další peníze do fondů na podporu spolupráce s Afrikou.

25. června uvedl místopředseda Evropské komise (EK) Jyrki Katainen, že EU odpoví, pokud Spojené státy zvýší cla na dovoz aut z EU. Zároveň vyzval k zastavení eskalace obchodního sporu, který je podle něj veden především přes sociální síť Twitter. Americký prezident na Twitteru nedávno uvedl, že uvalí na EU 20% clo na dovoz aut, pokud EU nezruší svá ochranná opatření. Následně na unijním summitu představitelé zemí EU kroky EK jednoznačně podpořili.

26. června rozhodli ministři zemí Evropské unie, že se nepokročí v přístupových rozhovorech s Tureckem ani v možnosti rozšíření vzájemné celní unie. Státům vadí především autoritářské rysy tureckého režimu, úpadek právního státu a represe vůči opozici a novinářům. Ministři také vyzvali Turecko, aby normalizovalo vztahy s Kyprem. Přístupové rozhovory však ukončeny oficiálně nebyly. Turecko má status kandidáta EU již od roku 1999 a rozhovory byly započaty v roce 2005.

27. června dorazila loď německé nevládní organizace Lifeline s více než 230 migranty na Maltu. Loď po odmítnutí Itálii přijala maltská metropole Valletta, kde běženci podstoupí lékařská vyšetření a vstupní pohovory. Maltský premiér Joseph Muscat uvedl, že si migranty rozdělí osm států EU, mezi nimi Francie, Itálie, Portugalsko či Belgie. Pokud migranti nevyhoví podmínkám azylu, budou deportováni. Malta následně uzavřela všechny přístavy pro lodě nevládních organizací, které přiváží migranty, a to do doby, než se případ lodi Lifeline vyřeší.

1. července zahájilo Rakousko předsednictví EU. Jeho prioritami bude bezpečnost, boj proti nelegální migraci, ochrana vnějších hranic či posílení evropské konkurenceschopnosti. Dále se chce Vídeň soustředit na západní Balkán a jeho sblížení s EU. Důležitým úkolem bude tvorba reformy evropského azylového systému. Rakouský kancléř Sebastian Kurz zastává v této otázce pozici blízkou středoevropským zemím, včetně odmítání kvót.

1. července nabídl německý ministr vnitra Horst Seehofer na uzavřeném jednání Křesťanskosociální unie (CSU) rezignaci z čela strany a odstoupení z funkce ministra. Agentura ČTK s odkazem na agenturu DPA také uvedla, že se vedení CSU snaží demisi zabránit. Podle interních zdrojů se Seehofer domnívá, že nemá dostatečnou podporu. Pokud by CSU opustila vládní koalici, mohlo by to vést k hluboké politické krizi. Případně by mohl v čele strany stanout jiný politik, jenž by vyjednal kompromis s německou kancléřkou Angelou Merkelovou (CDU) ohledně německé migrační politiky, která je jádrem vládního sporu.

Telegraficky

- Dne 28. června uvedla agentura ČTK s odkazem na agenturu Reuters, že Evropská komise (EK) bude žalovat Polsko u unijního soudu kvůli kontroverzní reformě justičního zákona.
- Dne 28. června informoval server Novinky.cz, že ukrajinská expremiérka Julija Tymošenková, která již v předchozích dnech oznámila záměr kandidovat v prezidentských volbách v roce 2019, představila vlastní program politické reformy Ukrajiny.

